



## **V E D T Æ G T**

for



### **Tandslet Kirkegård, Sønderborg provsti,**

**Sønderborg Kommune i Haderslev stift.**

#### **A. KIRKEGÅRDENS LEDELSESFORHOLD**

##### **§ 1.**

Kirkegården ejes af Tandslet Kirke og bestyres af Tandslet kirkegårdsudvalg.

##### **§ 2.**

1. Kirkegårdens daglige drift varetages af den ved kirken ansatte graver under ansvar over for kirkeværgen i overensstemmelse med regulativ for graverstillingen og bestemmelserne i nærværende vedtægt.
2. Tilsyn med kirkegårdens drift påhviler kirkeværgen i overensstemmelse med reglerne herfor i vedtægt for kirkeværgen.
3. Klager vedrørende kirkegårdens drift rettes til kirkegårdsudvalget.

##### **§ 3.**

1. I henhold til provstens godkendelse af 4. april 2007 føres kirkegårdsprotokollen på EDB i overensstemmelse med bestemmelserne i Kirkeministeriets cirkulæreskrivelse af 8. august 1990. Det understreges, at der skal forefindes et kirkegårdskort på kirkegårdskontoret.
2. Den elektroniske protokol føres af graveren.
3. Sikkerhedskopier foretages af Brandtoft og sker løbende. Sikkerhedskopi opbevares hos Brandtoft ( ikke sammen med EDB anlægget) jf. Pkt. II i cirkulæreskrivelsen.

4. Mindst én gang årligt skal gravene på kirkegården sammenholdes med listen over årets begravelser. Kort og EDB (brandtoft) og eventuelle uoverensstemmelser berigtiges. Ved kirkesyn udtales mindst 3 kontroller af gravsteder.

5. Graveren fører en EDB fortegnelse over ibrugtagne gravsteder for hvert gravsted med angivelse af aftalegrundlag.

## **B. GRAVSTEDER**

### § 4.

Den bestående kirkelige tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest, samt at kvinden begravnes ved mandens højre side, skal så vidt muligt opretholdes.

### **Erhvervelse og fornyelse af gravsteds ret.**

### § 5.

Henvendelse om erhvervelse af brugsret til gravsteder – gravsteds ret – samt om nedsættelse af kister eller askeurner i såvel nye som bestående gravsteder sker til graveren.

### § 6.

1. For ethvert gravsted udfærdiger graveren et gravstedsbrev i forbindelse med udlæggelse af gravstedet til begravelse eller urnenedsættelse.
2. Ved senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet udfærdiges nyt gravstedsbevis, som samtidig annullerer tidligere udstedte gravsteds beviser.

### § 7.

1. Ønske om erhvervelse af gravsteds ret skal imødekommes til begravelse af en person som:
  - 1.1 ved sin død havde bopæl i sognet og var medlem af folkekirken,
  - 1.2 har ægtefælle, forældre eller børn begravet på kirkegården,
  - 1.3 på særlig måde har været knyttet til sognet, eller
  - 1.4 ved sin død havde bopæl i sognet og ikke var medlem af folkekirken, såfremt der ikke i sognet er en kommunal kirkegård eller en kirkegård for det trossamfund, vedkommende tilhørte.
2. Uanset om der i øvrigt i medfør af bestemmelserne i nærværende vedtægts afsnit D skal erlægges betaling for erhvervelse af gravsteds ret, skal der altid være adgang til at erhverve sådan ret uden vederlag til begravelse af ubemidlede, som opfylder betingelserne under punkt 1 – 4.
3. Ud over ovennævnte kan der dog erhverves gravsteds ret til begravelse af andre, mod at der herfor erlægges betaling i overensstemmelse med reglerne i afsnit D.

4. Når der udlægges gravplads, skal der på begæring samtidig udlægges gravplads til nærtstående efterlevende umiddelbart ved siden af, og denne bevarer retten til at blive begravet her, uanset hvor han eller hun ved sin død har bopæl.

5. Gravsteder kan udlægges med indtil 6 gravpladser, og ønskes flere gravsteder udlagt, kan dette alene ske med menighedsrådets/kirkegårdsudvalgets godkendelse.

6. Ønske om fornyelse af gravsteds retten efter fredningstidens udløb skal imødekommes, med mindre det ligger til hinder for en gennemførelse af den af menighedsrådet vedtaget kirkegårdsregulering.

7. Der kan normalt erhverves ret til et bestemt gravsted, inden begravelse skal finde sted.

8. Erhvervelse eller fornyelse af gravsteds retten for et åremål, som overstiger fredningsperioden, kan ske med menighedsrådets godkendelse. Godkendelsen kan betinges af, at gravstedets vedligeholdelse sikres ved indbetaling til kirken af et vedligeholdelsesbeløb i overensstemmelse med Provstiets årlige takstblad.

9. Erhvervelse eller fornyelse af gravsteds ret på en gang for et åremål, som overstiger det dobbelte af fredningstiden, kan ske med Stiftsøvrighedens godkendelse, der kan betinges af, at gravstedets vedligeholdelse sikres ved en betaling i overensstemmelse med Provstiets årlige takstblad.

#### § 8.

Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal gravsteds retten om nødvendigt forlænges for det tidsrum, fredningstiden overstiger den løbende brugsperiode.

#### § 9.

Den periode, for hvilken brugsretten til et gravsted er erhvervet eller fornyet, regnes fra den efter erhvervelsen eller fornyelsen førstkommende 1. januar.

#### § 10.

Brugsretten til et gravsted kan kun overdrages med kirkegårdsudvalgets godkendelse.

#### § 11.

1. Hvis gravsteds retten ønskes fornyet, må indehaveren af brugsretten rette henvendelse til graveren herom i rimelig tid før den løbende brugsperiodes ophør.

2. Sker sådan henvendelse ikke, sender graveren skriftlig påmindelse om fornyelsen til indehaveren af brugsretten, såfremt adressen er kendt.

3. Medfører dette ikke fremsættelse af ønske om fornyelse af gravsteds retten, hjemfaldes gravstedet og hvad der findes derpå til kirkegården.

#### 4. Graveren orienterer skriftligt indehaveren om ordlyden i dette afsnit 4

Indehaveren af brugsretten kan dog inden 6 uger efter brugsrettens udløb fjerne planter m.m. samt gravminder, når eventuelle fundamenter samtidig fjernes og gravstedet afleveres i planeret stand.

### **Nedlæggelse og regulering.**

#### § 12.

Erhvervelse eller fornyelse af brugsretten til et gravsted for en periode, som overstiger fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, kan ikke hindre kirkegårdens eventuelle nedlæggelse.

#### § 13.

1. Hel eller delvis nedlæggelse af gravsteder, eller ændring i bestående gravstedsanlæg i øvrigt, kan kun ske efter udløbet af fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse og kun som et led i en af menighedsrådets godkendt regulering af kirkegården.

2. Enhver regulering af kirkegården skal forberedes og tilrettelægges således, at der tages vidtgående hensyn til de eksisterende skønhedsværdier, den pågældende kirkegårds særlige karakter og under hensyntagen til særlige gravsteder.

### **Gravstedernes indhegning.**

#### § 14.

1. Indhegning af gravsteder med levende hegn må i overensstemmelse med den stedlige tradition kun ske med:

Afdeling A: Tuja, buksbom, og taks  
Afdeling B: Ingen indhegning  
Afdeling C + D: Ingen indhegning.  
Afdeling U: Ingen indhegning

2. Alle hække plantes, vedligeholdes og klippes af kirkegårdslederen/kirkegårdsgraveren, og sådanne hække er kirkegårdens ejendom. If. Kirkeministeriets bestemmelser er udgiften hertil obligatorisk pålagt ejeren af gravstedet. (jf. Takstbladet). Der betales for hele frednings/forlængelsesperioden.

3. Gravstedsindhegninger af træ, jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige på foranstaltning af ejeren af gravstedsretten, med mindre andet er bestemt i nærværende vedtægt.

4. Gravgitre og mindesmærker, som ikke i medfør af lov nr. 454 af 11. juni 1992 er registreret som bevaringsværdige, kan, hvis de anses for skæmmende eller upassende, af Menighedsrådet og efterfølgende af provstiudvalget forlanges fjernet fra kirkegården.

### **Gravstedets anlæg.**

#### § 15.

1. Plantning af træer og buske kræver kirkegårdsudvalgets tilladelse.
2. Hvis bestående beplantning på gravstederne, ved deres højde eller udbredelse, skønnes at være til ulempe for andre gravsteder, kan kirkegårdsudvalget forlange dem beskåret eller fjernet.
3. Bestående beplantning, herunder træer som er af skønhedsværdi for kirkegården som helhed, må ikke uden provstiudvalgets forudgående godkendelse beskæres eller fjernes, uanset hvor på kirkegårdsarealet de står.
4. Ved et af provstiudvalget stadfæstet tillæg til nærværende vedtægt kan der fastsættes særlige regler for beplantning på enkelte afsnit af kirkegården.
5. Hvis gravstedet ønskes pålagt ral, sten og/eller grusmaterialer kan dette alene ske på 50 procent af gravstedet. Det gøres opmærksom på, at der **kun** må anvendes kirkegårdens ærtesten.
6. Bænke kan opstilles på kistegravsteder med menighedsrådets samtykke.
7. Ved anlæg af gravsted må der ikke anvendes plast dug eller andet uforgængeligt materiale som underlag/belægning på gravstederne eller andre arealer.
8. Andre bestemmelser: Alternativ udsmykning skal godkendes af menighedsrådet.

### **Gravminder.**

#### § 16

1. Gravminderne må indordnes den lokale tradition, hvis en sådan findes, f.eks. en opstilling med forsiden vendt mod øst.
2. Kirkegårdsudvalget / graver påser, at gravminder, som ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende for kirken eller kirkegården, eller hvis indskrift og udstyr må anses for upassende, ikke anbringes.
3. Er sådanne gravminder alligevel blevet anbragt, kan de af kirkegårdsudvalget med provstiudvalgets godkendelse forlanges fjernet. Provstiudvalgets afgørelse herom kan indankes for stiftsøvrigheden.

4. Fundament til gravminder skal være opsat så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.

5. Ved et af provstiuudvalget stadfæstet tillæg til nærværende vedtægt kan der fastsættes særlige regler for gravminder på enkelte afsnit af kirkegården.

6. Gravminder, der bevarer mindet om fortjenstfulde mænd og kvinder, eller som i øvrigt af kunstneriske, kulturhistoriske eller andre grunde må anses for særlig bevaringsværdige, registreres af provstesynet, jf. vejledning om registrering af gravminder af april 1987. Registrerede gravminder må ikke af menighedsrådet fjernes fra kirkegården.

7. Hvor deres flytning er nødvendig, skal de anbringes på et andet passende sted på kirkegården efter godkendelse af provstesynet.

### **Gravstedernes vedligeholdelse.**

#### § 17.

1. Indehaveren af brugsretten til et gravsted har pligt til at drage omsorg for gravstedets sømmelige vedligeholdelse. Den pågældende har ansvaret for, at de bestemmelser i nærværende vedtægt, som gælder for gravstedet, overholdes.

2. Det påhviler den af menighedsrådet/kirkegårdsudvalget bemyndigede person at påse og afgøre, om gravstederne på kirkegården vedligeholdes sømmeligt og i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser.

3. Hvis indehaveren af brugsretten til et gravsted forsømmer sin pligt med hensyn til vedligeholdelsen, og hvis vedligeholdelsen ikke overlades til kirkegården eller den fastsatte betaling herfor ikke erlægges, pålægger kirkegården skriftligt indehaveren af brugsretten at opfylde sine forpligtelser vedrørende gravstedet inden en frist på 4 uger.

4. Hvis der ved fristens udløb fortsat ikke er draget omsorg for gravstedets vedligeholdelse, meddeler kirkegårdsudvalget ved anbefalet skrivelse indehaveren af brugsretten, at gravstedet sløjfes som anlagt gravsted og tilplantes eller tilsås. Gravminder opbevares indtil brugsperiodens udløb efter menighedsrådets/kirkegårdsudvalgets nærmere anvisninger. Gravpladserne i gravstedet må ikke på ny anvendes til begravelse før fredningstiden for den sidste begravelse er udløbet.

5. Retten til gravsted bortfalder, når fredningstiden for den sidst begravede er udløbet, uanset om gravstedet er erhvervet for længere tidsrum.

#### § 18.

1. Kirkegården har intet ansvar for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, som er forårsaget af naturbegivenheder, hærverk eller vold.

2. Indehavere af brugsret til gravsteder har pligt til at udbedre indtrufne beskadigelser.

## § 19.

1. Kirkegården renholder gravstedet mod betaling efter reglerne i afsnit D.
2. Pligten til vedligeholdelse af et gravsted kan overdrages til kirkegården mod indbetaling til kirkens kapitaler én gang for alle af et beløb, som er fastsat i nærværende vedtægts afsnit D for vedligeholdelse i et tidsrum svarende til fredningstiden for gravstedet.
3. Engangsbeløb for længere perioder fastsættes ved aftale, som skal godkendes af stiftsøvrigheden.
4. Det er ikke tilladt menighedsrådsmedlemmerne, kirkeværgen, graveren eller andre ved kirken eller kirkegården ansatte personer at medvirke ved gravsteders vedligeholdelse mod betaling.

### **Særlige bestemmelser for kistegrave.**

## § 20.

Fredningstiden – den tid, hvori en grav skal henligge urørt – er for kistegrave 25 år.  
Fredningstiden for børnegrave er 10 år.

## § 21.

1. En gravplads for en voksen skal være 2,5 x 1,25 meter.
2. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 1 meter jord over kistelåget.
3. Kister med dødfødte eller spæde børn kan med /kirkegårdsudvalgets samtykke nedsættes i en allerede benyttet grav.

## § 22.

1. Anvendes kister af zink eller langsomt forgængelige træsorter, skal brugsretten til gravstedet være erhvervet eller fornyet for et tidsrum svarende til mindst det dobbelte af fredningstiden.
2. Kister til begravelse må ikke helt eller delvis være fremstillet af plastik eller andet uforgængeligt materiale. Plastikindsats og plastposer må ikke anvendes.
3. Murede grave kan kun tillades indrettet med menighedsrådets samtykke og provstiudvalgets godkendelse af planerne for indretningen.

## § 23.

Flytning af gravsatte kister må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra Stiftsøvrigheden.

## Særlige bestemmelser for urnegrave.

### § 24.

Fredningstiden – den tid, hvori en grav skal henligge urørt – er for en urnegrav 10 år.

### § 25.

1. Et urnegravsted skal være 1,25x1,25 meter
2. Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 0,5 meter jord over urnen.
3. Askeurner kan nedsættes i almindelige gravsteder, uanset om der tidligere er nedsat kister heri.
4. Urner skal nedsættes således, at de forbliver urørt i hele fredningstiden også af senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet, dvs. urnens placering angives i kirkegårdens protokol.

### § 26.

Anvendes en askeurne af materiale, som må antages ikke at gå til grunde i løbet af fredningstiden, skal den godkendes af kirkegårdsudvalget, der i sådanne tilfælde kan fastsætte en fredningstid, som er længere end den normale.

### § 27.

Flytning af gravsatte urner må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra menighedsrådet.

## C. ORDENSBESTEMMELSER

### § 28.

1. Kirkegården er åben fra **solopgang** til **solnedgang**
2. Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred.
3. Intet arbejde må udføres på kirkegården og dens gravsteder på en sådan måde, at det kan være til gene for gudstjeneste eller andre kirkelige handlinger.
4. De kirkegården tilhørende redskaber, som kan benyttes af gravstedsbrugere, skal efter endt brug straks sættes tilbage på deres plads.
5. Kirkegårdens dige eller hegn og gravstedernes indhegning må ikke gennembrydes eller betrædes.



6. Hunde skal føres i snor.
7. Kirkegårdens låger skal holdes lukkede.
8. Færdsel uden for kirkegårdens gange er ikke tilladt, dog må ubenyttede græsarealer godt betrædes
9. Kørsel med cykel og motorkøretøj på kirkegården må kun foregå med ærinde til kirken eller kirkegården.
10. Nummerpæle på gravstederne er kirkegårdens ejendom og må ikke flyttes eller fjernes.
11. Graveren/kirkegårdslederen er regulativmæssigt forpligtet til at påtale enhver krænkelse af kirkegårdens orden og fred og til at indberette krænkelse af nærværende ordensbestemmelser til menighedsrådet/kirkegårdsudvalget.
12. Afbrydning af grene, beskadigelser af hegn og beplantninger, fjernelse af blomster eller planter fra kirkegården eller andres gravsteder, beskadigelse af gravminder og lignende kan medføre erstatningsansvar og eventuelt tillige strafansvar.
13. Ukrudtsbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på kirkegården, kirkegårdsdiget eller digefoden.
14. Affald skal placeres i dertil opstillede affaldsstativer.

#### § 29.

Begravelser og bisættelser på kirkegården kan normalt kun finde sted på hverdage. Urnenedsættelser kan dog finde sted i forbindelse med de fastlagte gudstjenester.

### **D. TAKSTER**

#### **Erhvervelse og fornyelse af gravsteder.**

#### § 30.

1. For sognets/kommunens beboere, som er medlemmer af folkekirken, betales for erhvervelse af kiste- og urnegravpladser i første brugsperiode, svarende til fredningsperioden for en gravplads 0,00 kr.
2. For erhvervelse af kiste- og urnegravpladser i fællesgrave betales for 1 gravplads 0.00 kr.
3. Samme betaling dækker tillige for gravsted med 2 gravpladser, udlagt på begæring af den efterlevende ægtefælle.

4. For fornyelse af gravsteder for medlemmer af folkekirken bosat i og udenfor sognet/kommunen betales for: minimum 5 år (jf. Takstbladet)

**For yderligere prisoplysninger henvises til særskilt takstblad udarbejdet af Sønderborg Provsti.**

(spørg kirkegårdskontoret)

Ønskes vedligeholdelsen overtaget af kirkegården for længere tid end to brugsperioder, skal tilbud herom med specifikation af ydelse omfang og pris i hvert enkelt tilfælde godkendes af stiftsøvrigheden.

I tilfælde af ligbrænding, betales herfor. De hermed forbundne udgifter kan oplyses ved henvendelse til kirkegårdskontorerne, hvor krematorierne findes.

**Fra 2010 fastsættes alle kirkegårdstaksterne for Sønderborg Provsti af provstiudvalget hvert år med virkning fra den 1. januar.**

**Beløb, der indbetales i henhold til legataftale forvaltes blandt stiftsmidlerne.**

Sognets præst, præstens hustru og deres børn har ret til uden vederlag, at få et gravsted, såfremt de afgår ved døden, når præsten er i embedet.

Kirkeværgen har ret til uden vederlag, at få et gravsted når han/hun afgår ved døden medens han/hun er Kirkeværge.

## §31

### **Vedtægter for kirkegårdens nye afdeling med grave i plænen**

Området er udlagt til plænegrave: urne- og kistegrave

Afdelingen er opdelt i felter på 140 x 140 cm, for kistegrave anvendes to felter d.v.s 140 x 280 cm.

Anonyme plænegrave for urner anlægges på 70 x 70 cm. Uden særlig markering.

Området indeholder muligheder for anlæggelse af grave på følgende måder:

#### **Afdeling B:**

Grave anlagt helt i græs umiddelbart op mod de i området anlagte plantefelter. Gravenes størrelse er ca. 90 x 90 cm. Naturformede liggesten max. 50 x 50 cm opsættes indenfor plantefeltets ydergrænse, Der må kun sættes eller lægges buketter / kranse ved stene.

Grave med stenplader i plan med græsset og uden synlig afgrænsning, her skal stenen være udført i granit (40 x 60 cm.) Der må kun sættes eller lægges buketter / kranse ved stenen.

Der skal være samme type sten i hvert plantefelt.

## **Afdeling C.**

Grave anlagt helt i græs til kistegrave anlægges umiddelbart op mod de i området anlagte plantefelter.

Naturformede liggsten max. 70 x 70 cm. opsættes indenfor plantefeltets ydergrænse. Der må kun sættes eller lægges buketter ved stenen.

Der skal være samme type sten i hvert plantefelt

Der oprettes ikke nye gravpladser i afdeling B.C.D efter 1. januar 2015. Dog er det tilladt at begrave ægtefæller i bestående gravsteder.

## **Afdeling U:**

Anonyme plænegrave for urner anlægges på 70 x 70 cm. uden synlig markering.

Anonyme plænegrave for kister anlægges på 140 x 280 cm. uden synlig markering.

Der er anlagt fælles mindeplads, hvor der er tilladt at sætte eller lægge blomsterbuketter.

Visne buketter fjernes af kirkegårdspersonalet.

Gravene i hele området anlægges som legatgravsteder, der vedligeholdes af kirkegårdspersonalet.

### §32

#### **Reservation af gravsteder.**

Reservation af gravsteder er minimum 5 år. Hvis forlængelse ikke ønskes går gravstedet tilbage til kirkekontoret. Vedligeholdelse kan kun ske ved kirkegårdspersonalet.

Priser ifølge Provstiets takstblad.

### §33

#### **Urnegrave med plade i græsplæne afdeling D.**

1. Urnegravstedet med plade er beliggende vest for kirken i række 19, i nedlagte dobbelte gravsteder.
2. Urnegravstedet skal være 1,0 x 1,0 meter.
3. På gravstedet anvendes en mindeplade på 0,6 x 0,4 meter i plan med græsoverfladen på gravstedet.
4. Der må ikke foretages nogen form for beplantning, og der må ikke anbringes andre løse, eller faste genstande på gravstedet, bortset fra højst 2 vaser, som skal være i plan med græsoverfladen.
5. Blomster m.m. fjernes en gang om ugen.

**Priser for ikke medlemmer af Den Danske Folkekirke:**

Brug af kirken og kapel:

Højtidelighed i kirke/kapel incl. kirketjener og rengøring  
Medvirken organist

Medvirken af kor/kirkesanger.  
Modtagelse af kiste indenfor normal arbejdstid med følge.  
Opbevaring af kiste per påbegyndt døgn.  
Børn til og med 15 år.

Alle priser er ifølge Provstiets takstblad

**Priser for medlemmer af Den Danske Folkekirken:**

Bryllup i kirken:

Medlemmer af Folkekirken der har tilknytning til Tandslet Kirke, har ret til at blive viet i kirken.

For arbejde udført efter regning, beregnes timeløn  
Alle priser er ifølge Provstiets takstblad

Spørgsmål til nærværende vedtægt kan rettes til  
Kirkegårdskontoret.

Tandslet menighedsråd, den: 22. november 2018.

**Kirsten Aabo Jørgensen**  
Menighedsrådsformand  
Kirkegårdsudvalget

**Tove Wehl**  
Kirkeværge

**Preben Kallager**  
Kontaktperson  
Kirkegårdsudvalget

Godkendt af: **Sønderborg Provstiudvalg**

Asserballe, den 28. november 2018.